

Barlangi Merülések Szabályai

Alkalmazott kifejezések és rövidítések

CMAS	<i>Confédération Mondiale des Activités Subaquatiques</i> (Búvár Világszövetség)
NACD	<i>National Association of Cave Divers</i> (Barlangi Búvárok Nemzeti Szervezete, USA)
NSS/CDS	<i>National Speleological Society / Cave Diving Section</i> (Nemzeti Barlangtani Társaság / Barlangi Búvár Szakosztálya, USA)
CDA	<i>Cave Diving Association of Australia</i> (Ausztrál Barlangi Búvárok Szövetsége)
IANTD	<i>International Association of Nitrox and Technical Divers</i> (Nitrox és Technikai Búvárok Nemzetközi Szervezete)
TDI	<i>Technical Diving International</i> (Nemzetközi Technikai Búvár Szervezet)
TB (TD)	Technikai Merülések (<i>Technical Diving</i>) - Kevert Gázos-, Zárttéri merülések
BM (CD)	Barlangi Merülés (<i>Cave Diving</i>)
BB (CD)	Barlangi Búvár (<i>Cave Diver</i>)
Z1	1. Zóna (<i>Cavern</i>) Barlangüreg
Z2	2. Zóna (<i>Cave</i>) Barlang
Z3	3. Zóna (<i>Full Cave Penetration</i>) Teljes Barlangi Behatolás
BB1 (CD1)	Üregi Búvár (<i>Cavern Diver</i>)
BB2 (CD2)	Barlangi Búvár (<i>Cave Diver</i>)
BB3 (CD3)	Teljes Képzettségű Barlangi Búvár (<i>Full Cave Diver</i>)
BBO1	Üregi Búvár Oktató (<i>Cavern Diving Instructor</i>)
BBO2	Barlangi Búvár Oktató (<i>Full Cave Diving Instructor</i>)
BBO3	Teljes Képzettségű Barlangi Búvár Oktató (<i>Cave Diving Staff Instructor</i>)
BBM (CDDM)	Barlangi Búvár Merülésvezető (<i>Cave Diver Divemaster</i>)
CPR	Szív-tüdő újraélesztés (<i>Cardiopulmonary Resuscitation</i>)
DM	Merülésvezető (<i>Divemaster</i>) CMAS ★★★ búvár, minősítés vagy azzal egyenértékű
DCS	Dekompresszió betegség
Szifon	Két nyílt vízfelszín közötti vízzel telt barlangjárat.
Sinkhole	Beszakadás. Általában kör alakú, boltozatos bejárati nyílás, melynek közepén törmelék lerakódás, illetve a szélein járatok találhatóak
Restriction	Szűkület
Manifold	Ikerpalackok légzőgáz tartalmának leválasztására szolgáló rendszer
SPG	Víz alatti palacknyomás mérő műszer (finiméter)
Reel	Vezető orsó
Spool	Kötéldob
Primary	Fő, elsődleges
Safety	Biztonság, biztonsági
Gap	A vezetőkötél - előre nem tervezett - megszakadása
Jump	A fő- és segéd vezetőkötélek közötti elágazásoknál történő - szándékos megszakítása, kötélugrás.
Stage palack	Külön viselt - a búvárhoz rögzített - kiegészítő palack
Depozit palack	A merülés útvonalában előre elhelyezett <i>stage</i> palack
Side mounted	Fő gázellátásként használt oldal-légzőkészülék
HID	(<i>High Intensity Discharge</i>) Gázkisüléssel izzó
LED	(<i>Light Emission Diode</i>) Fénykibocsátó dióda

1. Első Barlangi Zóna / Z1 (Nappali fény zóna)

1.1. Meghatározás

A barlang bejáratot közvetlenül körülvevő része (barlangüreg, nappali fény zóna), amelyet a következőképpen jellemezzük:

- Közvetlen hozzáférés a szabad vízfelszínhez, **állandó természetes fény** által megvilágítva.
- A barlangjárát mérete lehetővé teszi, hogy **két búvár** akadálytalanul képes legyen benne **egymás mellett** úszni (**szűkület nélküli járat**).
- A látótávolság mindig legalább **10 m**.
- Legnagyobb mélység **20 m**.
- A legközelebbi szabad vízfelszíntől való távolsága (legnagyobb mélység + behatolás távolsága) legfeljebb **40 méter**.
- **Rögzített** vezetőkötél.
- Nincs az üregben/barlangban befelé irányuló áramlás.
- **Nem lehet elágazás.**

1.2. Előírt Szabványfelszerelés (Minimum követelmények)

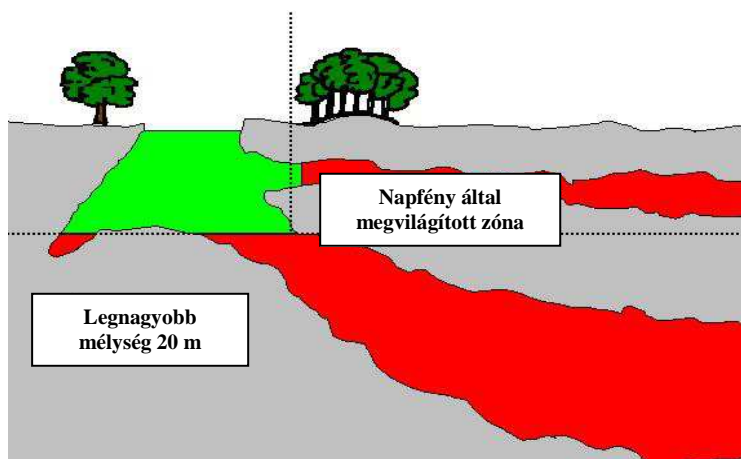
- Uszony (a barlang jellegétől függően), maszk és ruha a megfelelő hideg elleni védelem.
- A palackok tömegéhez arányos kiegyenlítő-térfogat (búvármellény, *wing*), de legalább 10 liter emelő térfogattal.
- Palack(ok) legalább **2000 liter/1bar** levegővel (pl. 1x10 liter/200bar), *mono-palack* megengedett.
- Palack szelep, *mono-palack* esetében 2 db kivezetéssel (ún. Y- vagy H- szelep) és 2 db teljes légző-automata legalább 1db nyomásmérővel vagy egy kivezetéses palack szelep (K-szelep) és egy második második-lépcső (egy első- két második-lépcső) egy nyomásmérővel.
- Búvárkomputer vagy merülési táblázat órával és mélységmérővel együtt.
- Egyszerűbb vágóeszköz (kés, oldalvágó, olló).
- Víz alatti írótabla íróeszkőzzel.
- **2 db víz alatti lámpa**, egyik nem újratölthető elemekkel.
- Búváronként legalább 1 db biztonsági orsó (*Safety Reel/Spool*), legalább **20 méter, Ø 2,5mm körszövött** kötéllel.
- Csoportonként legalább 1 db főorsó (*Primary Reel*) legalább **50 méter Ø 2,5mm szövött** kötéllel.
- Egyéb, lásd: „Általános Biztonsági Szabályok” 4.3 pont.

1.3. Általános Megjegyzések

- A sportbúvárok ebbe a zónába történő behatolása külön képzettséget, (*Barlangi Búvár 1* vagy ennek megfelelő képesítést) és megfelelő teljes felszerelést igényel.
- A tevékenység **kizárólag nappal végezhető, a merülés csak dekompresziós megálló nélküli merülés lehet.**
- **Ha a tevékenységet tanfolyam keretében, de megfelelő kísérettel – Barlangi búvár Oktató, Barlangi búvár Merülésvezető - végzik, a 2. Zónának megfelelő felszerelés használata ajánlott.**
- Ez a Zóna a „*Cavern*” (barlangüreg) besorolásnak felel meg a következő szervezeteknél: *CMAS, CDAA, IANTD, NACD, NAUI, NSS-CDS, PADI, SSI, TDI*

Első Barlangi Zóna / Z1:

Barlangi Búvár 1

2. Második Barlangi Zóna / Z2 (Természetes fény nélküli zóna)

2.1. Meghatározás

Az 1. Barlangi Zónán túli terület, az alábbi jellemzőkkel:

- Két teljes felszereléssel ellátott búvár együttes haladására elegendő méretű járat.
- Legnagyobb mélység **40 m**.
- Látótávolság merülés megkezdésekor nagyobb, mint **3 m**.
- A búvár visszafordulás megkezdéséig rendelkezésre álló **légzőgáz mennyiség legfeljebb 1/3 részét** veheti igénybe kiegészítő- (Stage) vagy *depozit* palack felhasználása nélkül.
- Jellemző barlangjáratban, legfeljebb **egy szifonon** lehet keresztül haladni.
- Beépített vezetőkötél nélküli járat.

2.2. Előírt Szabványfelszerelés (Minimum követelmények)

Megegyezik az első zónára vonatkozókkal, ezen felül az alábbi szükséges kiegészítésekkel:

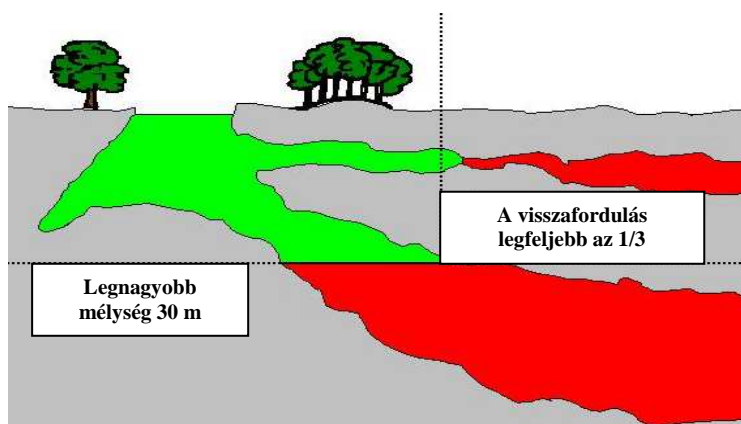
- Egy **második (tartalék) maszk**.
- Két egymástól független, azonos kapacitású vagy kettő összekapcsolt palack, amelyek szeleppel egymástól elválaszthatók (*manifold*), hogy a meghibásodott légzőkészüléket, függetleníteni lehessen. Minimális térfogat: **3200liter/1bar** (pl. 2 x 8 liter / 200 bar).
- Az egyik légzőkészülék, **min. 2 méter** hosszú, közép-nyomású tömlővel legyen szerelve.
- Minden légzőgáz tárolására szolgáló palackot, önálló, analóg- vagy digitális víz alatti nyomásmérővel (*finiméter*) kell felszerelni. **A zárható szeleppel szerelt palackösszekötő hídral (*manifold*), összekötött palackok estében egy *finiméter* használata is eleget tesz az előírásnak.**
- **3 független világítóeszköz.** 1 fő- + 2 tartalék világítás.
- Legalább az egyik tartalék lámpában ajánlott tartós elemet - nem újratölthető akkumulátort - használni. A tartalék-világítások a fővilágításénál kisebb fényerejűek lehetnek. Mindhárom lámpa kapacitásának a tervezett merülés teljes időtartamára, elegendőnek kell lennie. A fővilágítás fényereje min. 20W halogén teljesítménynek megfelelő legyen. A vészhelyzeti (tartalék) lámpa min. 3-5W halogén teljesítményű legyen.
- A lámpákat ajánlott úgy viselni, hogy mindkét kéz szabadon maradjon.
- **2 db** egyszerűbb vágóeszköz (kés, oldalvágó, olló).
- Irányjelző nyilak és a vezetőkötélre erősített „nem irány” jelzők.
- Búváronként legalább 1 db biztonsági orsó (*Safety – Reel, - Spool*) **legalább 25 méter, Ø 2,5 mm** szövött kötéllel.
- Búváronként legalább 1 db ugró orsó (*Jump Reel*) legalább **50 méter, Ø 2,5 mm** szövött kötéllel.
- Csoportonként legalább 1 főorsó (*Primary Reel*) legalább **150 méter, Ø 2,5 mm** szövött vezetőkötéllel, amennyiben nincs beépített vezetőkötél.
- Egyéb, lásd: „Általános Biztonsági Szabályok” 4.3 pont.

2.3. Általános Megjegyzések

- A 2. Zónában történő merülés már nem egyszerű sportbúvárkodás, hanem a szó legszorosabban értelmében vett barlangi merülés. Az ilyen területen végzett búvármerülésekhez, adott esetben dekompresziós megállókát szükséges tartanunk.
- Ez a Zóna az „Apprentice Cave” (Tanuló Barlang), „Non-Stage Diving” (Kiegészítő Palack nélküli merülés) besorolásnak felel meg a, NACD- és NSS-CDS-nél, és Cave besorolásnak a CDAA-nál.

Második Barlangi Zóna / Z2:

Barlangi Búvár 2

3. Harmadik Barlangi Zóna / Z3 (Teljes behatolás zónája)

3.1. Meghatározás

Olyan Zóna, amely az 1. és 2. Zóna feltételeinek **nem** felel meg, és rendelkezik az alábbi jellemzőkkel:

- Behatolás távolságát lásd: „Légzőgáz készlet”.
- Látótávolság minimuma nincs korlátozva, de a műszerek még leolvashatóak.
- Vízmélység **legfeljebb 40m EAD-nak (Egyenértékű Levegős Mélység) felelhet meg. Sűrített levegő használatával, a 40 méternél mélyebb barlangi merülés tilos!**
- Jellemző barlangjárát, ha **egynél több szifonon** (olyan levegővel telített járatszszakaszok, amelyek a felszínre emelkedést, illetve ezt megelőzően akár dekompresziós megállókat is szükségessé tesznek) kell keresztül haladni.
- Amennyiben **depozít palack** vagy „**stage**” **palack** használata szükséges.
- **Gázváltás**, ha a merülés során a légzéshez többféle gázkeveréket alkalmaznak. (Kivétel a dekompreszió alatti oxigén használata.)
- Ha bármely okból kifolyólag, ideiglenes egyéni beúszás történik.

3.2. Előírt szabványfelszerelés (Minimum követelmények)

Megegyezik a második zónára előírttal, de a felderítés sajátos céljaihoz igazítva (pl. mélymerülés, szűkületen való áthaladás, hosszú távú előrehaladás).

- Egy **második (tartalék) maszk**.
- Két egymástól független, azonos kapacitású, vagy kettő összekapcsolt palack, amelyek függetlenítő-szeleppel egymástól elválaszthatók, hogy a meghibásodott légzőkészüléket függetleníteni lehessen. Minimális térfogat: **4000liter/1bar** (pl. 2 x 10 liter / 200 bar).
- Az egyik légzőautomata, **min. 2,0 méter** hosszú, közép-nyomású tömlővel legyen szerelve.
- Dekompresziós merülésekhez alkalmas táblázatok, merülési tervek és műszerek.
- Légzőgáz analizálásához szükséges műszerek.
- Búváronként legalább 1db biztonsági orsó (*Safety Reel*) legalább **20 méter, Ø2,5 mm** szövött kötéllal.
- Búváronként min. 1db ugró orsó (*Jump Reel*) legalább **50 méter, Ø2,5 mm** szövött kötéllal.
- Csoportonként legalább 1 db főorsó (*Primary Reel*) legalább **200 méter, Ø2,5 mm** szövött kötéllal, amennyiben az adott szakaszon nincs beépített vezetőkötél.
- Védősisak, lásd: „Általános biztonsági szabályok” 4.3 pont.

3.3. Ajánlott kiegészítő felszerelés

Azokra a merülésekre vonatkozóan, amelyek során a teljes dekompresziós idő legalább 20 perc

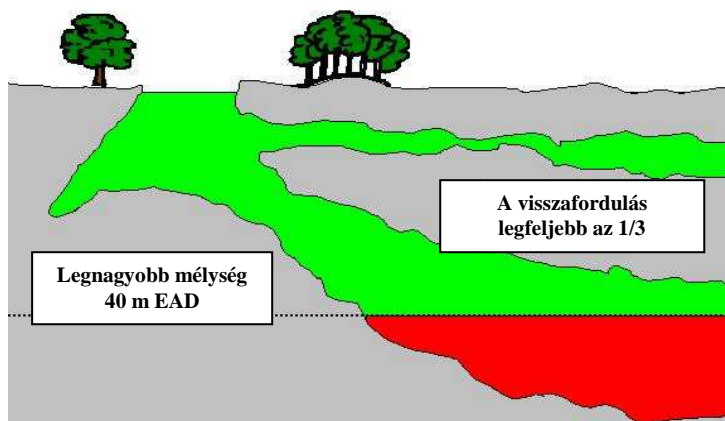
- Egy vagy több kiegészítő palack (*depozít palack, stage palack*).
- Egyértelműen megjelölt, min. 800liter/1bar oxigénpalack (pl. 4liter x 200bar), oxigén használatára alkalmas légzőautomatával, nyomásmérővel szerelve (SPG).

3.4. Általános megjegyzések

Ennek a zónának az NACD-nél, az NSS-nél a *Full Cave* (beleértve *Stage Diving*), illetve a CDAA-nál a „Behatolásos” meghatározás felel meg.

Harmadik Barlangi Zóna / Z3:

Barlangi Búvár 3

4. A barlangi merülés általános biztonsági szabályai

4.1. Bevezetés

- A barlangi búvárkodás vízzel telített, természetes vagy mesterséges járatokban való merülést jelent, **a természetes fény által megvilágított zónán túl.**
- A barlangi merüléshez szükséges ismeretek és képességek az egyszerű sportbúvár merüléseken messze túlmutatnak. Feltétlenül szükséges az adott járatrendszer topográfiájának és más sajátos körülményeinek ismerete, a kiegészítő felszerelések kezelésében és szükséges technikák alkalmazásában való jártasság, és szilárd mentális- és egészségi állapot.

4.2. A barlang felszerelése

- A barlangrendszer víz alatti részét csak szakszerűen rögzített vezetőkötéllel szabad felszerelni!
- Ajánlatos, hogy ez a vezetőkötél, szükséges pontokban elhelyezett, és a kijárat irányába mutató rögzített irányjelzőkkel legyen ellátva.
- A vezetőkötél kezdő- és végpontját fix pontban kell rögzíteni, és köztes szakaszait, a biztonságos haladás szempontjait figyelembe véve, kell a járatokban elhelyezni.

4.3. Kiegészítő és különleges búvárfelszerelés

A szükséges felszerelésre vonatkozó különleges szabályok zónánként változnak, mivel mindegyik zóna egyedi követelményeket támaszt a búvárokkal szemben.

Ennek ellenére a búvárnak minden esetben a nyíltvízi légzőkészülékes merüléseknél alkalmazott felszereléseken túl, a következő kiegészítő felszerelésekkel kell rendelkeznie:

- Megfelelő kihülés elleni védelem (búvárruha).
- Legalább 2 db vágóeszköz (kés, oldalvágó, olló) a barlangi zónának megfelelően.
- Búváronként mindig min. 1db egyéni kötélorsó. Típusa és hossza a zónának megfelelően.
- Csoportonként mindig legalább 1db fő vezetőkötél-orsó (*Primary Reel*), a zónának megfelelő hosszúságú vezetőkötéllel.
- A felszerelés tömegének megfelelő, elegendő emelőképességgel rendelkező kiegyenlítő-térfogat használata.
- **Az egyptalackos készülékek használata kizárólag az 1. Barlangi Zónában megengedettek.**
- **A 2. Zónától legalább két egymástól független, azonos kapacitású palackot kell alkalmazni, vagy két egymástól független, azonos kapacitású összekapcsolt palackot, amelyek szeleppel (*manifold*) egymástól leválaszthatók, hogy a meghibásodott légzőkészüléket függetleníteni lehessen.**
- Ha a barlang bejárata után több mint **500 méteren** keresztül nincs lehetőség levegővel kitöltött járatokba való feljövételre, akkor egy **harmadik palack** használat („*stage*” palack) **kötelező.**
- Minden zónában a légző-automatákon kizárólag **DIN-csatlakozó** használata megengedett, **INT-csatlakozó** (*International Yokes*) használata **szigorúan tilos!**
- Minden zónában kizárólag olyan palackszelep használata megengedett, amely kivezetése a többitől függetlenül elzárható.
- Mindenfajta mechanikus magasnyomású gyorscsatlakozó használata szigorúan tilos! A légzőgáz készlet merülés alatti ellenőrzését analóg- vagy digitális kijelzős víz alatti palack-nyomásmérő műszerrel (*SPG*) kell végezni.
- Védősisak használata **kötelező**, amennyiben a búvárok száraz barlangjáraton keresztül haladnak, vagy víz alatti vontató (*DPV* v. *scooter*) segítségével merülnek. Ezen kívül erős áramlás, vagy 3 méter alatti látótávolság esetén, valamint a felmérési munkálatok során.

A barlangok különbözősége és országról országra való eltérő jellemzőik miatt az egyes országos szervezetek az adott körülményekhez eltérő szabályokat hozhatnak, amelyek ezen minimum követelményeknél semmiképpen sem lehetnek enyhébbek.

4.4. Alkalmazási szabályok

- Minden alkalmazott felszerelésnek kifogástalan állapotban kell lennie!
- **Minden merülés megkezdése előtt, a merülő-pároknak, vagy a merülésvezetőnek ellenőrizniük kell egymás felszerelését! Ha a felszerelések nincsenek kifogástalan állapotban vagy meghibásodást tapasztalnak, tilos a merülést megkezdeni!**
- Az alkalmazott légzőgázokra a következő határértékeket kell alkalmazni:
 $pN_2 \leq 4\text{bar}$; $0,16\text{bar} \leq pO_2 \leq 1,60\text{bar}$; $pHe \leq 10\text{bar}$
- A 2. Zónától mindig legalább három, egymástól független világítórendszert kell a búvároknak magukkal vinniük. Vegyi világítóeszköz barlangi merülés során, világításként nem vehető figyelembe!

- A légzőkészülék második-lépcsője a mellkas előtt állandóan elérhető legyen és a társ bármilyen légzőgáz ellátási problémája esetén azonnal használni lehessen.
- A csoport méretének minden esetben a **hely adottságaihoz** kell igazodnia, különös tekintettel a barlang támasztotta követelményekre, a búvárok képzettségére és a tervezett feladatokra. A hat főnél nagyobb létszámú csoport merülése nem ajánlott.
- Különleges körülmények közt (keskeny átjárók, rossz látási körülmények, nagy mélység, stb.) ésszerű és biztonságos lehet **ideiglenes egyéni előrehaladást** végrehajtani. Ez megfelel a barlangi merülés során kialakult autonómiának, **de ezt az ideiglenes egyéni előrehaladást minden esetben egyeztetetni kell a csoporttal. Az előre nem tervezett egyéni merülés tilos!**
- Kisebb felszerelési tárgyakat, mint pl. vészhelyzet esetére szolgáló lámpa, oldalgó, iránytű, stb. esetén biztosítani kell, hogy a kézből való kiesés esetén ne vesszenek el.
- Behatolásakor a búvárnak legkésőbb a légzőgáz harmadának, független készülékek esetében 1/6-ának elhasználásakor vissza kell fordulni.
- Olyan, csak két főből álló csoport esetén, amelynél a két búvár az indulásnál különböző gáz mennyiséggel rendelkezik, azonban az ún. módosított harmad, hatod szabályt kell alkalmazni. Ebben az esetben a kettő közül a kisebb mennyiséget kell figyelembe venni a visszafordulás meghatározásakor.
- Olyan barlangoknál, ahol befelé irányuló áramlás van (ún. *Schwinden*), illetve víz alatti vontató használatakor a harmad szabályt *semmiképp* sem szabad alkalmazni, hanem a körülményeknek megfelelően egy jelentősen szigorúbb szabályt - 1/6, vagy még szigorúbb - kell használni, figyelembe véve a barlangban uralkodó áramlásokat és tájékozódni kell a helyi adottságokról.

4.5. Összefoglalás

A három legfontosabb tényező: légzőgáz – vezetőkötél – fény

Általános szabály: minden olyan esetben, amikor e szabályok bármelyikének betartása, bármilyen okból kifolyólag lehetetlenné válik, (légzőgáz ellátás – főlámpa meghibásodás – vezetőkötél folytonossági vagy rögzítettségi hiba) a merülést meg kell szakítani!

4.6. Környezetvédelem

A merüléseket oly módon kell megtervezni, hogy a búvárok, barlangban folytatott tevékenységük - mozgásukkal, vezetőkötelek elhelyezésével - a lehető legkevésbé károsítsák barlang természetes környezetét flóráját és faunáját, és megőrizték annak eredeti állapotát!

5. Barlangi Búvár 1 / BB1-es minősítés

5.1. Minősítés

Az a búvár, aki a szükséges ismeretekkel és képességekkel rendelkezik, és az 1 Zónába való biztonságos merüléshez szükséges eljárásokat végre tudja hajtani.

Vezetés nélkül legalább kettő legfeljebb négy BB1 minősítéssel rendelkező barlangi búvár (BB1) merülhet, amennyiben:

- a) A barlangüreg az 1. Zóna minden kritériumának megfelel (pl. járatnagyság, vezetőkötél).
- b) A barlangban helyismerettel rendelkeznek.
- c) A hely aktuális körülményei (látótávolság, áramlás) megegyeznek, vagy legalábbis hasonlóak a kiképzés ideje alatt megismertekkel.

Amennyiben bármely kikötés *nem* teljesül, akkor a barlangról magas szintű helyismerettel rendelkező, Barlangi Búvár Merülésvezetőnek, vagy Barlangi Búvár Oktatónak / BBO1 (*Cavern Diving Instructor*) kell a csoportot vezetnie. A csoport maximálisan 6 főből és a merülés vezetőjéből állhat. A merülés területe azonban minden esetben csak a barlangüreg (Z1) lehet.

5.2. Követelmények

5.2.1. Tanfolyamra jelentkezés feltétele

- Haladó Búvár, vagy AOWD minősítés.
- Minimum 50 igazolt merülés
- Érvényes orvosi vizsgálat (1 évnél nem régebbi)
- Betöltött 18. életév

5.2.2. Ajánlott szakminősítés

- Éjszakai merülés

5.3. Minimális időtartam

3 nap

5.4. Minimális program

2 elméleti foglalkozás (6 óra, naponta legfeljebb 3 óra)

- Bevezetés: Mi a sportcélú barlangi merülés.
- A barlangmélyedések- és barlangok keletkezése és formái.
- A vízzel teli barlangok általános veszélyei.
- Az 1. Zóna meghatározása.
- A barlangi búvárképzés rendszere.
- Az 1. Zónában való biztonságos merüléshez szükséges felszerelés, alkalmazásának célja, funkciója és helyes használata.
- A barlangüregi merülésre vonatkozó biztonsági szabályok.
- A barlangüregbe történő merülés megtervezése és előkészítése.
- Merülés előtti eligazítás és merülés utáni kiértékelés.
- A merülés fizikájának és fiziológiájának felelevenítése.
- Az 1. Zónára vonatkozó sajátos felszerelés.
- A barlangüregre vonatkozó sajátos technikák.

4 gyakorlati foglalkozás (2 nap)

4 db merülés, legalább két különböző barlangüregben vagy barlang bejárat közeli térben (1 Zóna), beleértve a vizsgamerüléseket. Kiegészítésként egy másik zárt felszínű környezetet is fel lehet használni (pl. úszó pontont), amely barlangmélyedés-szerű jellemzőkkel bír.

5.5. Tanfolyamvezetés

A tanfolyamot legalább *Barlangi Búvár Oktató 1* minősítéssel rendelkező, aktív státuszú oktató vezetheti.

5.6. Képzési körülmények (résztevő/ oktató)

Szabad vízben, védett vízben, oktatónként 6 tanuló.

1. Zónában, oktatónként legfeljebb 3 tanuló.

5.7. Vizsga

Írásbeli záró teszt a következő témákból: szabványok, tervezés, vészhelyzetek, barlangok keletkezése, barlangi búvártechnika, felszerelés, fizika, fiziológia. Gyakorlati vizsga a gyakorlati foglalkozások keretében.

5.8. Nemzetközi besorolás

Ez a minősítés az *NACD*, *NSS-CDS*, *CDA*, *PADI*, *NAUI*, *SSI*, *ANDI*, *TDI*, *IANTD* szervezeteknél a „*Cavern Diver*” minősítésnek felel meg, beleértve a *Sinkhole Typ. 1*-et a *CDA*-nál.

6. Barlangi Búvár / BB 2-es minősítés

6.1. Minősítés

Az a búvár, aki a **2. Zónába** való biztonságos merülés megtervezéséhez és lebonyolításához szükséges ismeretekkel és képességekkel rendelkezik, és ezt egy azonos, vagy magasabb minősítésű búvár társaságában - Barlangi Búvár 2 vagy magasabb minősítés - végre is tudja hajtani.

A búvárnak megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie minden olyan technikáról, amivel teljes sötétségben tájékozódni és a kijáratához visszajutni képes.

Nitrox keverékek használata 40%-ig megengedett, amennyiben a búvár **Nitrox Búvár**, minősítéssel rendelkezik.

6.2. Követelmények

6.2.1. Tanfolyamra jelentkezés feltétele

- Haladó Búvár, (*AOWD+RD*) minősítés.
- Barlangi Búvár 1, vagy ennek megfelelő minősítés.
- 150 igazolt merülés.
- Érvényes orvosi vizsgálat (≤ 1 év).

- Az 1. Zónára érvényes BB1 minősítés megszerzése óta legalább két különböző barlang 1. Zónájában, vagy barlangüregnek megfelelő körülmények között végrehajtott 25 merülés.
- Betöltött 18. életév.

6.2.2. Ajánlott szakminősítés

- Nitrox Búvárminősítés.
- Roncsmerülő Búvárminősítés.
- Elsősegélynyújtó tanfolyam.

6.3. Minimális időtartam

7 nap

6.4. Minimális program

4 elméleti foglalkozás (min.12 óra)

- Képzési szabványok.
- A 2. és 3. Zóna meghatározása.
- A 2. Zónába való biztonságos merüléshez szükséges felszerelés célja, funkciója és helyes használata, beleértve a kötélorsó kezelését.
- Kötélkezelési technikák, csomók, rögzítések, kötélvezetés.
- Az 1. és 2. Zónába történő merülés megtervezése és előkészítése.
- A víz alatti barlangban történő tájékozódás különleges jellemzői.
- A nitrogén narkózis és szén-dioxid mérgezés okai, tünetei és hatása.
- Az oxigén mérgezés okai, tünetei és hatása.
- Nitrox használata, különös tekintettel a barlangi merülésre.
- A dekompresziót meghatározó tényezők, az alkalmazott technikák, különös tekintettel a 100%-os oxigén használatára.
- A levegő és a szükséges légzőgáz-felhasználás kiszámítása, az 1/3-szabály, 1/6-szabály, az ebből származó további szabályok és azok indokai.
- A búvár- és barlangi balesetek elemzése.
- Megfelelő segítségnyújtás és balesetet szenvedett búvár helyszínen történő ellátása.
- További segítségnyújtás megszervezése, illetékes hatóságok, felügyeleti szervek és a mentőszolgálat riasztása.
- A barlang topográfiájának megértése (átmérők, távolságok, irányok).

4 gyakorlati foglalkozás (4 nap)

Nyolc merülés, legalább két különböző barlang 2. Zónájában

6.5. Tanfolyamvezetés

A tanfolyamot legalább *Barlangi Búvár Oktató 2* minősítéssel rendelkező, aktív státuszú oktató vezetheti.

6.6. Képzési körülmények (résztevő / oktató)

- Szabad vízben, védett vízben, oktatónként legfeljebb 6 részttevő.
- 1. Zóna (Z1) oktatónként legfeljebb 3 tanuló.
- 2. Zóna (Z2) oktatónként legfeljebb 2 tanuló.

6.7. Vizsga

Írásbeli záró teszt a következő témákból: szabványok, tervezés és szervezés, vészhelyzetek, barlangok keletkezése, barlangi búvártechnika, víz alatti tájékozódás, felszerelés, fizika, fiziológia, dekompreszió, gázok. Gyakorlati vizsga a gyakorlati foglalkozások keretében: Kötélorsó használata, irányjelzések, kommunikáció, vészhelyzeti eljárások, felszerelés használat, kötélkezelési technikák, csomók, rögzítések, kötélvezetés.

6.8. Nemzetközi besorolás

Ez a jogosítvány az *NACD*, *NSS-CDS* szervezeteknél az „*Apprentice Cave Diver*” minősítésnek felel meg, illetve a „*Cave Diver + Sinkhole Typ. 2*”-nek a *CDA*-nál, *NAUI* „*Cave II. Diver*”, *ANDI*, *TDI*, *IANTD* „*Intro to Cave Diver*”.

7. Barlangi Búvár 3 / BB 3 minősítés

7.1. Minősítés

Az a minősítéssel rendelkező búvár, aki a 3. Zónába való biztonságos merülés megtervezéséhez és lebonyolításához szükséges ismeretekkel és képességekkel rendelkezik, és ezt egy hasonló minősítésű búvár társaságában végre is tudja hajtani.

Merülésvezetőként Barlangi Búvár, minősítéssel rendelkező búvárokat, az általa járható zónákban kísérhet, vezethet, amennyiben rendelkezik aktív státuszú Barlangi Búvár Merülésvezetői minősítéssel.

Megfelelő szaktudással rendelkezik ahhoz, hogy megtervezzen és végrehajtsa hosszú távú merüléseket, szűkületeken, szifonon, illetve szifonsorokon való áthaladást, merülést.

Nitrox keverékeket és oxigént alkalmazzon, amennyiben a búvár Haladó Nitrox Búvár, minősítéssel is rendelkezik. Egyéb gázkeverékek használata is megengedett, amennyiben a búvár megfelelő minősítéssel rendelkezik.

Ismeri a szabályszerű vezetőkötél elhelyezést, és a vezetőkötelek közötti ugrások technikáit, akár teljes sötétségben is. Legyen képes teljes fénykiesés esetén is a kijáráshoz biztonságosan visszatérni.

7.2. Követelmények

7.2.1. Tanfolyami jelentkezés feltétele

- Merülés vezető, vagy *Divemaster* minősítés.
- 300 igazolt nyílt vízi merülés.
- Barlangi Búvár 2 minősítés.
- Érvényes orvosi vizsgálat (≤ 1 év).
- A 2. Zónára érvényes BB2 minősítés megszerzése óta, legalább 4 különböző barlangban végrehajtott, 50 merülés.
- A búvár rendelkezzen saját felszereléssel.
- Betöltött 18 életév.

7.2.2. Ajánlott szakminősítés

- Haladó Nitrox búvárminősítés.
- Más kevertgázos búvárminősítések.

7.3. Minimális időtartam

12 nap

7.4. Minimális program

5 elméleti foglalkozás (min. 15 óra)

- Képzési szabványok és a tanfolyam jellemzői.
- Az 1. 2. és 3. Zóna meghatározása.
- A 3. Zónába való biztonságos merüléshez szükséges felszerelés célja, funkciója és helyes használata.
- A merülés tervezés és előkészítés részletes eljárásai.
- A barlangban való víz alatti tájékozódás jellemzői.
- A „*depozit*” palackok elhelyezésének technikái, a hosszú távú merülés sajátosságai, *stage* palackok használata.
- Szűkületeken való áthaladás, és szifonsorok merülése.
- A nitrogén narkózis, oxigén és szén-dioxid, mérgezés okai, tünetei és hatásai.
- A dekompresziót meghatározó tényezők, alkalmazott dekompresziós technikák, különös tekintettel a 100%-os oxigén használatára.
- A levegő és a szükséges gáz-felhasználás kiszámítása, az 1/3-szabály, 1/6szabály, az ebből származó további szabályok és azok indokai.
- A barlangi-, és barlangi búvár balesetek és vészhelyzetek megítélése.
- Megfelelő segítségnyújtás és balesetet szenvedett búvár helyszínen történő ellátása.
- További segítségnyújtás megszervezése, illetékes hatóságok - szervek, és a mentőszolgálat riasztása.
- A barlangok topográfiájának megértése (átmérők, távolságok, irányok, barlangtérkép ismeret, térképezési alapismeretek).
- A 3. Zónában történő behatolás biztonsági intézkedései.
- „*Side mounted*” készülékek használata.
- Kötélkezelési technikák, csomók, rögzítések, kötéilveretés.

8 gyakorlati foglalkozás (legalább 5 napra elosztva)

A tanulónak legalább 16 merülést kell végrehajtania, két különböző barlang 2. és 3. zónájában.

7.5. Tanfolyamvezetés

A tanfolyamot legalább *Barlangi Búvár Oktató 3* minősítéssel rendelkező, aktív státuszú oktató vezetheti.

7.6. Képzési körülmények (résztevő/ oktató)

- Nyílt vízben, védett vízben, oktatónként legfeljebb 6 résztvevő
- 2. Zónában (Z2) oktatónként legfeljebb 3 résztvevő.
- 3. Zónában (Z3) oktatónként legfeljebb 2 résztvevő.

7.7. Vizsga

- Írásbeli záróvizsga a következő témákból: tanfolyami jellemzők, szabványok, tervezés és szervezés, vészhelyzetek, barlangok keletkezése, barlangi búvártechnika, víz alatti tájékozódás, felszerelés, fizika, fiziológia, dekompRESSzió, gázok.
- Gyakorlati vizsga a gyakorlati foglalkozások keretében: orsóhasználat, irányjelzések, kommunikáció, vészhelyzeti eljárások, felszerelés használata, kötélteljesítési technikák, csomók, rögzítések, kötélteljesítés, térképezés.

7.8. Nemzetközi besorolás

Ez a jogosítvány az *NACD*, *NSS-CDS* és *CDA* szervezeteknél a *Full Cave Diver* minősítésnek felel meg (beleértve „*Stage Diving*” és „*Sinkhole Class III*”)

7.9. Képzési tevékenység és jogosultság

- Merülésvezetőként való részvétel a már kiképzett Barlangi Búvár 1-3 (BB1-3) minősítéssel rendelkező búvárok vezetésében, az általuk járható zónákban, amennyiben rendelkezik **Barlangi Búvár Merülésvezetői** minősítéssel.
- Tanfolyamokon való segédkezés, egy aktív státusszal rendelkező **Barlangi Búvároktató 2-3**, közvetlen irányítása és felügyelete alatt, amennyiben rendelkezik **Barlangi Búvár Oktatói** minősítéssel.

8. Barlangi Búvár- és Oktatói minősítések

8.1. Barlangi Búvár- és Oktatói minősítések elfogadása

A Magyar Búvár Szakszövetség (MBSZ) a különböző búvároktatással foglalkozó szervezetek búvár- és oktatói minősítések elfogadásának gyakorlatához hasonlóan, a Barlangi Búvár és Oktató minősítések elfogadását is, ezen, nemzetközi megállapodások, és szabvány-egyeztetések alapján végzi. A minősítések elfogadását az **1. számú függelék** tartalmazza.

Lehetőség van más, a függelékben nem szereplő oktatási szervezet minősítéseinek elfogadására is, amennyiben azok Magyarországon, az MBSZ által elismert oktatási szervezetek, és rendelkeznek a barlangi merülésekre vonatkozó megfelelő szabványokkal.

A barlangi búvár- és oktatói minősítések elfogadását, írásbeli kérelemre, a Magyar Búvár Szakszövetség *Technikai Bizottsága* végzi, az *MBSZ TB Barlangi Merülések Szakbizottságának* ajánlása alapján.

8.2. Barlangi búvár merülések személyi feltételei

Barlangi merülést, a kizárólag az adott zónának megfelelő *Barlangi Búvár*, minősítéssel rendelkező búvár végezhet.

Ez alól kivétel, az oktatás céljából végrehajtott merülés, amely csak az adott zónára érvényes *Barlangi Búvár Oktatói* minősítéssel, és aktív státusszal rendelkező oktató kíséretében hajtható végre, az adott zónára érvényes szabályok és előírások betartásával.

8.3. Barlangi Búvár Merülésvezetői minősítés

A 2. és 3. Zónába tartozó barlangjárásban merülést vezetni, kizárólag érvényes *Barlangi Búvár Merülésvezető* minősítéssel lehet. Ilyen minősítést, aktív státusszal rendelkező *Barlangi Búvár Oktató 2*, illetve *3*, illetve *Barlangi Búvár 3* minősítéssel rendelkező kaphat, a barlangi búvárokra és oktatókra vonatkozó minősítések, egyenértékű megfeleltetése alapján. (1. számú függelék)

A minősítést, írásbeli kérelemre, a Magyar Búvár Szakszövetség, *Technikai Bizottsága* bocsátja ki, az *MBSZ TB Barlangi Merülések Szakbizottságának* ajánlása alapján. A minősítést kártya és oklevél formájában a *Technikai Bizottság* öt éves érvényességgel bocsátja ki, ötvenkénti megújítással.

A minősítés kibocsátását vagy megújítását kérelmező feleljen meg az alábbi feltételeknek:

- Merülésvezető minősítés (CMAS***, Dive Master)
- Barlangi Búvár 3 minősítés
- Legalább 400 igazolt nyílt vízi merülés
- Legalább 200 igazolt barlangi merülés 2. és 3. Zóna, négy különböző barlangjában
- Igazolt jártasság a hazai merülésre alkalmas barlangokban
- Igazolt merülésvezető jártasság
- Érvényes búvár tevékenységre vonatkozó biztosítás
- MBSZ TB, Barlangi Merülések Szakbizottság javaslata

A minősítés formai megjelenését a 2. számú függelék tartalmazza.

8.4. Barlangi Búvár Oktatói minősítés

Barlangi búvárok képzését, kizárólag az adott zónára érvényes és aktív státusszal rendelkező *Barlangi Búvár Oktató* végezheti, aki megfelel a Merülési Szabályzat 3.14 pontjában leírtaknak.

A *Barlangi Búvár Oktatói* minősítést, írásbeli kérelemre, a *Magyar Búvár Szakszövetség Technikai Bizottsága* bocsátja ki, az *MBSZ TB Barlangi Szakbizottságának* ajánlása alapján. Ilyen minősítést, aktív státusszal rendelkező *Barlangi Búvár Oktató 2*, illetve *3* minősítéssel rendelkező kaphat, a barlangi búvárokra és oktatókra vonatkozó minősítések, egyenértékű megfeleltetése alapján. (1. számú függelék)

A minősítést, írásbeli kérelemre, a *Magyar Búvár Szakszövetség, Technikai Bizottsága* bocsátja ki, az *MBSZ TB Barlangi Szakbizottságának* ajánlása alapján. A minősítést kártya és oklevél formájában a *Technikai Bizottság* öt éves érvényességgel bocsátja ki, ötévenkénti megújítással.

A minősítés kibocsátását vagy megújítását kérelmező feleljen meg az alábbi feltételeknek:

- Búvároktató 2. Minősítés (CMAS** Oktató, Master Scuba Instructor)
- Barlangi Búvároktató 2 vagy Barlangi Búvároktató 3 minősítés
- Legalább 1000 igazolt nyílt vízi merülés
- Legalább 500 igazolt barlangi merülés 2. és 3. Zóna, négy különböző barlangjában
- Igazolt jártasság a hazai merülésre alkalmas barlangokban
- Igazolt búvároktatói jártasság
- Érvényes búvároktatói tevékenységre vonatkozó biztosítás
- MBSZ TB, Barlangi Merülések Szakbizottság javaslata

A minősítés formai megjelenését a 2. számú függelék tartalmazza.

Budapest, 2010. február 15.